

ΣΣ.Τ

Γενική Γραμματεία
Τύπου και Πληροφοριών
Διεύθυνση Ενημέρωσης-
Τμήμα Επικοινωνίας

Γιάννενα Τρίτη, 21 Φεβρουαρίου 1984
και Τετάρτη 22-2-1984

21-2-1984:

Η πρώτη μέρα παραμονής του Πρωθυπουργού
κ. Ανδρέα Γ. Παπανδρέου στα Γιάννενα,
όπου μετέβη για να παραστεί στις εκδηλώ-
σεις για την 71η επέτειο της απελευθέρωσης
της πόλης.

22-2-1984:

Μέτρα για την κτηνοτροφία.

Γιάννενα 21 - 2 - 1984.

Ο Πρωθυπουργός κ. Ανδρέας Γ. Παπανδρέου μετέβη σήμερα στα Γιάννενα, προκειμένου να παραστεί στις εκδηλώσεις για την 71η επέτειο της απελευθέρωσης της πόλης.

Ο κ. Πρωθυπουργός, ευθύς μετά την άφιξή του στα Γιάννενα, παρέστη στην επίσημη καθιερωμένη δοξολογία και αμέσως μετά παρακολούθησε παρέλαση αναπήρων πολέμου, τμημάτων στρατού καθώς και της μαθητιώσας και σπουδάζουσας νεολαίας. Ο κ. Πρωθυπουργός μετά το τέλος της παρέλασης έκανε την ακόλουθη δήλωση:

"Η απελευθέρωση της πόλης των Ιωαννίνων είναι μιά εθνική γιορτή πρώτης σημασίας. Συμβολίζει την ολοκλήρωση των εθνικών μας επιδιώξεων, ολοκλήρωση της Ελλάδας. Η σημερινή δοξολογία και η παρουσία των στρατιωτικών δυνάμεων, των δυνάμεων που επωμίζονται την άμυνα της χώρας μας, οφείλω να ομολογήσω ότι με συγκίνησε ιδιαίτερα. Σ' αυτή την παρέλαση είδα και τα παιδιά των σχολείων - αγόρια και κορίτσια - είδα και τα στρατευμένα μας παιδιά περήφανα να γιορτάζουν δίπλα στο λαό τη μεγάλη αυτή μέρα. Ενωμένος ο λαός με τον στρατό θα κατοχυρώσει την εθνική ανεξαρτησία της χώρας μας και θα προασπίσει την εδαφική της ακεραιότητα.

Θερμά ευχαριστώ, επίσης, για την υποδοχή που μας επιφυλάξατε στην ωραία πόλη σας, στα Γιάννενα".

Αργότερα ο Πρωθυπουργός κ. Ανδρέας Γ. Παπανδρέου παρακάθησε σε γεύμα, στη στρατιωτική λέσχη Ιωαννίνων, που παρέθεσε προς τιμήν του ο Διοικητής της 8ης Μεραρχίας στρατηγός Βασίλης Μανιατογιάννης.

Στο γεύμα παρακάθησαν, επίσης, ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Σεραφείμ, ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης κ. Ευάγγελος Αβέρωφ, μέλη του υπουργικού συμβουλίου, αξιωματικοί της φρουράς Ιωαννίνων, οι τοπικές αρχές της πόλης και άλλοι επίσημοι.

Προσφωνώντας τον κ. Πρωθυπουργό ο Μέραρχος κ. Μανιατογιάννης είπε:

"Κύριε Πρωθυπουργέ,

Εκ μέρους όλων των αξιωματικών και οπλιτών της 8ης Μεραρχίας Πεζικού σας εύχομαι καλώς ήλθατε στην έδρα μας. Αναφέρω ακόμη ότι στον χώρο αυτό της Ηπείρου αποτελεί πραγματικότητα σε έντονο βαθμό το γεγονός της αγάπης και ομοψυχίας λαού και στρατού, γιατί ο γεναίος αυτός ηπειρωτικός λαός έχει συνδέσει και πολύ σωστά τους αγώνες της Μεραρχίας για τη διατήρηση της ακεραιότητας του χώρου αυτού με τον ίδιο του τον εαυτό.

Τελειώνοντας, κε. Πρωθυπουργέ, παρακαλώ να μου επιτρέψετε να σας ευχηθώ ευχάριστη την παραμονή σας στην πόλη μας και να σηκώσω το ποτήρι μου υπέρ της προσωπικής σας υγείας και ευτυχίας στο υψηλό σας έργο για το καλό της πατρίδας μας".

Ο κ. Παπανδρέου μιλώντας κατόπιν στους παρευρισκόμενους είπε τα εξής:

"Μακαριώτατε, κε Μέραρχε, μέλη της Κυβερνήσεως, του Κοινοβουλίου, αρχηγοί και στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων της χώρας,

Αισθάνομαι ιδιαίτερη χαρά και υπερηφάνεια που βρίσκομαι στα Γιάννενα, σε μιά τέτοια ιστορική επέτειο για το έθνος. Πράγματι, είναι σύμβολο της εθνικής ολοκλήρωσης. Και θέλω να συγχαρώ πριν προχωρήσω σε άλλα λόγια, τον στρατηγό για την, πραγματικά, εντυπωσιακή εμφάνιση στην παρέλαση των Ενόπλων Δυνάμεων της περιοχής, κάτι το οποίο μας γεμίζει με περηφάνεια και εμπιστοσύνη.

Διανύουμε μιά περίοδο ιδιαίτερα δύσκολη παγκόσμια, τόσο σε ότι αφορά τις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις, αλλά επίσης και σε ότι αφορά το κλίμα των σχέσεων μεταξύ των δύο μεγάλων δυνάμεων. Και αντιμετωπίζουμε ταυτόχρονα, σαν απόρροια - πιστεύω - αυτής της αντιπαράθεσης μιά σειρά απο επικίνδυνες εστίες πολέμου.

Δυστυχώς η χώρα μας βρίσκεται σε ένα μεγάλο και σημαδιακό σταυροδρόμι. Είναι προνόμιο - συνδέεται αυτό με τον πολιτισμό που ξαπλώθηκε απο την μικρή αυτή χώρα σε παγκόσμια κλίμακα, είναι όμως, ταυτόχρονα και ένας σημαντικός κίνδυνος. Βορράς-Νότος, Ανατολή-Δύση αυτά σημαίνουν Ελλάδα. Και πρέπει να τονίσουμε, επίσης, ότι είμαστε

απο εκείνους τους λαούς που δεν έχουν ξαδέλφια.Είμαστε - αν θέλετε - οι Έλληνες μόνοι μας.

Είχαμε ελπίσει ότι με το τέλος του δεύτερου παγκόσμιου πολέμου και με τον οριστικό καθορισμό των συνόρων όλων των χωρών της Βαλκανικής,δεν θα ανέκυπταν πιά προβλήματα,είτε σε παγκόσμια κλίμακα,είτε στην περιοχή μας,που,όμως,πραγματικά αντιμετωπίζει μιά σειρά απο εκρηκτικές εστίες.Είναι ο Λίβανος,η Μέση Ανατολή με την έννοια,κυρίως,της αντιπαράθεσης των Αράβων με το Ισραήλ, είναι ο συνεχιζόμενος άσκοπος πόλεμος,αλλά σημαντικός,μεταξύ Ιράν και Ιράκ. Όλα αυτά μαζί δημιουργούν για την περιοχή μας μιά,ιδιαίτερα,εύφλεκτη,εκρηκτική κατάσταση.Και είναι τεράστια η ευθύνη των Κυβερνήσεων των χωρών της περιοχής αυτής απέναντι και στους δικούς τους λαούς αλλά και γενικότερα για την ειρήνη στην περιοχή μας.

Θα ήθελα να αναφερθώ σε κάτι που σχολιάστηκε σήμερα αρκετά στις εφημερίδες και αφορά την απεργία πείνας που Έλληνες της Αλβανίας έκαναν έξω απο τον χώρο της Αλβανικής Πρεσβείας. Θα ήθελα να τους διαβεβαιώσω ότι δεν χρειάζεται,για να πειστεί αυτή η Κυβέρνηση καμμιά τέτοια εκδήλωση. Οι πόρτες είναι ανοικτές για διάλογο και για συμπόρευση.

Βεβαίως στην Βαλκανική τα σύνορα είναι δεδομένα και το Ελσίνκι τα επιβεβαιώνει.Και η χώρα μας έχει κάθε λόγο να επιμένει πώς μέσα σ'αυτά τα πλαίσια θα πρέπει να αναπτυχθεί μιά συνεργασία ανάμεσα σ'όλους τους λαούς της Βαλκανικής. Είναι το μακροπρόθεσμο συμφέρον όλων μας σ'αυτή την περιοχή που χαρακτηρίστηκε στο παρελθόν ως η πυριτιδαποθήκη της Ευρώπης.

Αλλά ταυτόχρονα θα πρέπει να στείλουμε ένα μήνυμα προς την Κυβέρνηση της Αλβανίας. Υπάρχει ο ομφάλιος λώρος που στηρίζεται στο έθνος μεταξύ των Ελλήνων στον ελλαδικό χώρο και των Ελλήνων όπου γής.Δεν πρόκειται να ανεχθούμε παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων Ελλήνων στην Αλβανία.

Υπάρχουν ιστορικά τεράστιες ευθύνες για την σημερινή κατάσταση,απώτερες.Αυτές θα τις καταλογίσει η ιστορία,όχι εμείς. Αλλά θα πρέπει να είναι σαφές προς όλες τις κατευθύνσεις ότι η Κυβέρνηση της Ελλάδας έχει μιά ιδιαίτερη δέσμευση και υποχρέωση απέναντι στον ελληνισμό είτε βρίσκεται στην Τουρκία,είτε βρίσκεται στην Αλβανία,είτε βρίσκεται οπουδήποτε πάνω στη γή.

Αυτή την ευθύνη την επωμιζόμαστε και νομίζω ότι μπορούμε να πούμε με κάποια υπερηφάνεια ότι είμαστε η πρώτη Κυβέρνηση που αναλαμβάνει υπεύθυνα, επίσημα, ανοιχτά, αυτή την ευθύνη.

Είχαμε ελπίσει, πραγματικά, ότι δεν θα υπήρχαν προβλήματα, που μας αφορούν άμεσα στην περιοχή. Δυστυχώς υπάρχουν. Και είμαι ο τελευταίος που θα ήθελα να σας καθησυχάσω, γιατί οι ευθύνες μου δεν μου το επιτρέπουν. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι η σύμμαχος Τουρκία-εδώ είναι η ειρωνία της ιστορίας - πράγματι διεκδικεί εθνικό ελληνικό χώρο. Εάν κανείς παρακολουθήσει τις δηλώσεις των πολιτικών ηγετών της, είτε αυτοί είναι σοσιαλιστές, είτε είναι δεξιοί, είτε ο,τιδήποτε, εάν παρακολουθήσει κανείς τις δηλώσεις της τουρκικής στρατιωτικής ηγεσίας, η οποία παραμένει στην εξουσία, παρά τους δημοκρατικούς τύπους που παρουσιάζονται για να εξευμενίσουν το εξωτερικό, θα δει ότι από τις δηλώσεις αυτές, πράγματι, έχουν θέσει πρόβλημα Αιγαίου και πρόβλημα Θράκης με πολλούς και διάφορους τρόπους. Εμφανίζονται σε διάφορα fora και, βέβαια, παριστάνουν πάντοτε τους προαγωγούς της ειρήνης, προσφέρουν πάντοτε κλάδον ελαίας, υπό τον όρο, βέβαια, ότι η Ελλάδα, η ελληνική Κυβέρνηση θα αναγνωρίσει το δίκαιο των διεκδικήσεων.

Απώτερος στόχος είναι ή η διχοτόμηση του Αιγαίου, ή η συγκυριαρχία στο Αιγαίο. Αλλά, βέβαια, για μάς, ούτε το ένα ούτε το άλλο πρόκειται ποτέ να γίνει αποδεκτή. Αυτή η χώρα έχει περάσει διά πυρός και σιδήρου για να στεριώσει τα θεμέλια του έθνους, αυτός ο λαός δεν πτοείται και δεν νικάται.

Γι' αυτό υπάρχει ένα απλό μήνυμα προς τους συμμάχους Τούρκους, προς την Τουρκική Κυβέρνηση: Η Ελλάδα επιζητεί ειρηνικές, φιλικές γειτονικές σχέσεις με την Τουρκία. Δεν πρόκειται ποτέ, όμως, να επιτρέψει η Ελλάδα ούτε καν διάλογο, ο οποίος αφορά τα εθνικά κυριαρχικά δικαιώματα του έθνους, που κατακτήθηκαν με ιδρώτα και αίμα και θυσίες του ελληνικού λαού και των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων. Εκεί στεκόμαστε. Το μήνυμα αυτό δεν είναι μόνον προς την Τουρκία, είναι ταυτόχρονα και προς τους συμμάχους, οι οποίοι στο βωμό στρατηγικών τους προτεραιοτήτων της στιγμής, προτιμούν να μην χαλάσουν το χατήρι της Τουρκίας. Αυτό το πρόβλημα της προάσπισης εθνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων, ουσιαστικά των συνόρων της χώρας, χερσαίων - γιατί τα νησιά μας είναι χερσαίος χώρος - θαλασσίων και εναερίων, δεν είναι μόνον αντικείμενο διαλόγου - που δεν είναι στην ουσία - μεταξύ των δύο χωρών, είναι και κάτι το οποίο, δυστυχώς, κάνει την εμφάνισή του στα πλαίσια της Ατλαντικής Συμμαχίας, όπου έχουν τεθεί υπο αμφισβήτηση τα επιχειρησιακά όρια της εναέριας άμυνας προς Ανατολάς και όπου έχει τεθεί, υπό κάποια αμφισβήτηση, όχι

η κυριαρχία, αλλά εν πάση περιπτώσει το νομικό καθεστώς της Νήσου Λήμνου.

Είχα την ευκαιρία να μιλήσω με πολιτικές ηγεσίες όλων των συμμάχων χωρών και έχω τονίσει κάτι πάρα πολύ απλό. Εάν η αρμοδιότητα και η υπευθυνότητα της ελληνικής αεροπορίας, η ευθύνη, δηλαδή άμυνας της Ελλάδας από την Αεροπορία της χώρας μας, εάν ο χώρος αυτός μετακινηθεί και ένα και δύο και τρία μίλια προς Δυσμάς, από εκείνο που ήταν το 1974, αυτό σημαίνει ότι τα μεγάλα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου τίθενται υπό την προστασία της Αεροπορίας μιας άλλης οιασδήποτε άλλης χώρας, πράγμα οξύμορο, απαράδεκτο και μέσα στα πλαίσια της Ατλαντικής Συμμαχίας και παραφροσύνη σε σχέση με την ιστορική εμπειρία. Ποιά χώρα θα επιτρέψει σε κάποια άλλη χώρα να αναλάβει την ευθύνη της άμυνας δικού της χώρου; Είναι απαράδεκτο και είναι παράλογο και πραγματικά δεν πρόκειται ποτέ αυτός ο λαός, αυτή η Κυβέρνηση να συναινέσει.

Σε ό,τι αφορά την Λήμνο: Καταλαβαίνουμε άριστα τις προθέσεις της Τουρκίας. Εάν υπάρχει ένα νησί που έχει νατοϊκές εγκαταστάσεις, αμυντικές εγκαταστάσεις ελληνικές στο βορειοανατολικό τμήμα του Αιγαίου, αυτό αποτελεί ένα σύμβολο της ελληνικής κυριαρχίας στον εθνικό μας χώρο του Αιγαίου, χερσαίο, εναέριο και θαλάσσιο. Και δημιουργεί βεβαίως προβλήματα σε προτάσεις, επιδιώξεις, διεκδικήσεις για κάποια διχοτόμηση του Αιγαίου. Και είναι απαράδεκτο να λέγεται ότι η Λήμνος δεν ανήκει στο χώρο εκείνο που πρέπει να προστατευθεί σε περίπτωση πολέμου, γιατί αυτό ακριβώς μας λέγεται ότι δεν μπορεί να περιληφθεί σε ασκήσεις ως περιοχή την οποία εμείς και η Συμμαχία - αν θέλετε - θα προασπίσει σε περίοδο πολέμου. Για μας αυτή η τοποθέτηση που υπάρχει και που συνίσταται σε νομικό κώλυμα είναι απαράδεκτη. Όπως είπα στον κ. Λούντς δημοσία στην τελευταία σύνοδο των υπουργών Εθνικής Άμυνας του NATO, εάν η Τουρκία κατορθώνει να εξαιρεί δικό μας χώρο με νομικά κωλύματα είμαστε και εμείς έτοιμοι να βρούμε δέκα ή εκατό νομικά κωλύματα, για να μην επιτραπεί η προστασία εδάφους της Τουρκίας. Το λέω αυτό - είναι μία φορά που αισθάνομαι αυτή τη μέρα, μια μεγάλη μέρα για τον Ελληνισμό, για το Έθνος να στείλω αυτό το μήνυμα ξεκάθαρα, αποκλειστικά, αμετάκλητα γνωρίζοντας ότι στην προάσπιση αυτών των βασιικών εθνικών κυριαρχικών μας δικαιωμάτων, ο λαός και ο στρατός είναι ενωμένοι και αποφασισμένοι και όταν λαοί έστω και μικροί είναι αποφασισμένοι να προασπίσουν την εθνική τους ανεξαρτησία δεν υπάρχει δύναμη μεγάλη μεσαία ή μικρή η οποία μπορεί να καταργήσει την εθνική

κυριαρχία.

Είναι κοντά μας ο Πρέσβης της Κύπρου, ο κ. Χατζημιλτής. Και θα ήθελα πάνω σ' αυτό το τεράστιο εθνικό θέμα να πω μερικά λόγια. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι με την πρόσφατη ανακήρυξη του ψευδοκράτους του Ντενκτάς στην Βόρεια Κύπρο, ότι η Αθήνα και η Λευκωσία καταγάγαμε μια παγκόσμια διπλωματική νίκη πρώτης κατηγορίας. Πλήν της Τουρκίας, δεν υπάρχει σήμερα χώρα που αναγνώρισε την "κυβέρνηση" του Ντενκτάς. Και θα πρέπει γι' αυτό να συγχαρώ και την Κυβέρνηση της Κύπρου, τον Πρόεδρο Κυπριανού και τους συνεργάτες του, μα ακόμη καί μέλη της δικιάς μας Κυβέρνησης που έδρασαν αποφασιστικά στο διεθνή χώρο έτσι ώστε όλες οι χώρες και ειδικά οι Ηνωμένες Πολιτείες να καταστήσουν σαφές ότι με κανένα λόγο δεν πρόκειται ν' αναγνωρίσουν το ψευδοκράτος του Ντενκτάς. Όμως θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι, όπως πολλές φορές στο παρελθόν, να δούμε ότι το δικαίό μας αναγνωρίζεται, χωρίς καμία περιστολή ή αμφισβήτηση, αλλά ότι δεν οδηγεί αυτή η αναγνώριση σε πράξεις συγκεκριμένες που μπορούν να φέρουν την δικαιοσύνη, μια δίκαιη και μόνιμη λύση στο δοκιμαζόμενο πληθυσμό της μεγαλονήσου μας. Είναι μια δύσκολη περίοδος, ακριβώς γιατί έχει όλος ο κόσμος ευαισθητοποιηθεί σε παγκόσμια κλίμακα για το τεράστιο πρόβλημα που αποτελεί η Κύπρος: βάνανυση τουρκική εισβολή και κατοχή. Αλλά, ταυτόχρονα, κανείς δεν φαίνεται να έχει τη θέληση για τους όποιους λόγους να κινήσει ακόμα και ένα δάκτυλο του χεριού του για να επιφέρει την αλλαγή. Πρέπει να πω ότι ο Πρόεδρος Κυπριανού με θάρρος, ευθύτητα - για πρώτη φορά - υπέβαλε πλήρη πρόταση - πλαίσιο, αν θέλετε, αλλά είναι πλήρης η πρόταση σε σχέση με το πλαίσιο, υπέβαλε πλαίσιο λύσης του Κυπριακού στα Ηνωμένα Έθνη, στους Συμμάχους, στην Τουρκία. Και βεβαίως δεν έχει υπάρξει ακόμη απάντηση. Θα ήθελα να τονίσω - όπως τονίζει και εκείνος - ότι από το 1974 και ύστερα έγιναν παραχωρήσεις από την ελληνική πλευρά, την ελληνοκυπριακή πλευρά ώστε να υπάρξει μια λύση. Έγιναν σταδιακά παραχωρήσεις. Η διζωνική είναι ήδη μια κρίσιμη παραχώρηση. Το 25% είναι ήδη μια κρίσιμη παραχώρηση. Και παρά ταύτα, κανένα βήμα προς τα μπρός. Πιέσεις δεν ασκούνται προς την Τουρκία, ασκούνται προς την Λευκωσία. Και θα πρέπει ξανά αυτή τη μέρα να τονίσω ότι δεν δεχόμαστε πλέον πιέσεις, ούτε στην Αθήνα, ούτε στην Λευκωσία. Έχουμε το δικίο μας και θα πολεμήσουμε γι' αυτό. Λέγεται επίσης, από ορισμένους κύκλους ότι αν δεν είμαστε αδιάλλακτοι, αν οι Κυβερνήσεις της Κύπρου και των Αθηνών είχαν δεχθεί την πρόταση Γκουεγιάρ, τους δείκτες Γκουεγιάρ, ότι τότε θα είχαμε προχωρήσει σε λύση, ότι ήταν αυτή η αδιαλλαξία των Αθηνών και της Λευκωσίας, η οποία οδήγησε στην αποτυχία της προσπάθειας Γκουεγιάρ. Αυτό είναι αναληθές ιστορικά, πλήρως αναληθές. Η Κυβέρνηση της

Κύπρου σε στενή πράγματι συνεργασία με την Κυβέρνηση της Ελλάδας, έστειλε απάντηση στον Ντε Κουεγιάρ την οποία ο ίδιος έκρινε ως εξόχως εποικοδομητική. Ετόνισε ότι αυτό ακριβώς περίμενε και ανέμενε και την απάντηση του Ντενκτάς. Αλλά, απάντηση του Ντενκτάς δεν ήρθε τέτοια, ήρθε στη θέση της ακριβώς τη κρίσιμη μέρα η ανακήρυξη του ψευδοκράτους του Βορρά της Κύπρου. Δεν μπορεί, δεν επιτρέπεται μέσα στον εθνικό μας χώρο να λέγεται ότι δεν έχουμε κάνει αρκετές υποχωρήσεις για να οδηγήσουμε σε δίκαιη και μόνιμη λύση του Κυπριακού. Αντίθετα, η κρίση και του Προέδρου της Κύπρου και του Πρωθυπουργού της Ελλάδας είναι ότι έχουν γίνει τεράστιες παραχωρήσεις και δεν χωρά καμία άλλη παραχώρηση. Με συγχωρείτε, αν επεκτάθηκα τόσο σ' αυτά τα θέματα αλλά αισθάνομαι κοντά σας συγκινημένος απ' αυτή τη μέρα και θα ήθελα έτσι να συμβάλω και εγώ με τις δηλώσεις μου, τις δηλώσεις της Κυβέρνησης της χώρας στον αγώνα μας για την προάσπιση της εδαφικής μας ακεραιότητας, για την προώθηση μιας δίκαιης και μόνιμης λύσης της Κυπριακής Δημοκρατίας, για την κατοχύρωση της εθνικής μας ανεξαρτησίας. Σας ευχαριστώ που με ακούσατε και πίνω στην υγεία σας".

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Μετά τον Πρωθυπουργό μίλησε ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κ. Ευάγγελος Αβέρωφ, ο οποίος είπε:

"Θα ήθελα να πω ότι η θέση της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως-και δεν ομιλώ τώρα ως βουλευτής Ιωαννίνων, ως θρέμμα αυτής της περιοχής από της εποχής του 1940 που ήμουν παρών σε όλους τους αγώνες-αλλά ως Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως. Δεν θα θίξω το Κυπριακό, για το οποίο γνωρίζετε τις απόψεις μου. Δεν συμφωνούμε απολύτως, δεν είναι η ώρα όμως της συζητήσεώς του-δημοσία. Αλλά θα ήθελα να λάβω θέσιν στο θέμα των ελληνοτουρκικών σχέσεων το οποίο εθίξατε και το οποίον είναι μεγάλης πολιτικής σημασίας. Συμφωνώ ότι δεν υπάρχει περίπτωση παραχωρήσεων έναντι της Τουρκίας σε παράλογες αξιώσεις όπως είναι της Δήμνου και γενικώς του Αιγαίου. Θα ήθελα να τονίσω ότι εκεί η ασφάλειά μας στηρίζεται πρωτίστως εις την ικανότητα των νήσων να αμυνθούν.

Και αυτή υπάρχει και θα υπάρχει εφόσον υπάρχουν οι ελληνικές ένοπλες δυνάμεις. Κάθε άλλη εγγύηση για την ασφάλεια αυτών των ελληνικών χώρων από τριών χιλιάδων ετών, δεν έχει σοβαρά ισχύν ενώ αυτή η ικανότης της αμύνης έχει απόλυτον ισχύν και υπάρχει. Αφού ετόνισα αυτό, και αφού νομίζω ότι αυτό δεν πρέπει να υποχωρήσει ενώπιον οιασδήποτε αξιώσεως και οιασδήποτε τυχόν πιέσεως, από κει και πέρα νομίζω ότι πρέπει να έχουμε την επιδίωξιν-τούτου λεχθέντος- να έχουμε μίαν συνεννόησιν, μίαν προσέγγισιν με την Τουρκίαν. Ο ανταγωνισμός ο οποίος υπάρχει, είναι επιβλαβής και δια την Τουρκίαν και δι'ημάς. Τονίζω και δια την Τουρκίαν. Υπάρχει δυνατότης, αφού εξασφαλίσουμε την άμυνά μας, να έχουμε αυτήν την προσέγγισιν δια να γίνει το Αιγαίον όχι θάλασσα που μας χωρίζει, αλλά θάλασσα που μας ενώνει. Ξέρω ότι αυτές είναι και οι δικές σας βαθύτερες σκέψεις. Προς αυτήν την κατεύθυνσιν να είστε βέβαιοι ότι η Αξιωματική Αντιπολίτευσις θα σας βοηθήσει. Το πράγμα δεν είναι αδύνατον. Περάσαμε κρίσεις οξύτερες, περάσαμε την κρίσιν του Κυπριακού μεταξύ 1955 - 1959 κατά την οποίαν έρρευσεν αίμα εις την Κύπρον και εις την Κωνσταντινούπολιν. Και παρά ταύτα εφθάσαμεν εις το σημείον να περάσουμε τρία έτη "μηνός του μέλλιτος". Κατά τη διάρκεια του οποίου κάτι το αδιανόητον - για να πω μόνον ένα συμβολικό πράγμα - συνέβη: ότι ο Πατριάρχης της Κων/πολεως, ο θεωρούμενος από τους Τούρκους ως η υλοποίησης της μεγάλης Ιδέας εβγήκε από την Κων/πολιν δια πρώτην φοράν από της πτώσεως της Κων/πολεως γενόμενος δεκτός παντού ως αρχηγός κράτους. Και με τον Τούρκον Πρέσβην να τον υποδέχεται εις το αεροδρόμιον εις το οποίον απεβιβάζετο. Αυτό υπό τας σημερινάς συνθήκας είναι δύσκολον, αλλά αυτός πρέπει να είναι ο σκοπός μας και είμαι βέβαιος ότι προς αυτήν την κατεύθυνσιν και εσείς εργάζεσθε διότι αυτό είναι που εξυπηρετεί και την ειρήνην και τα συμφέροντα όχι μόνο της Ελλάδος, αλλά και της Τουρκίας, διότι και εις την Τουρκίαν δεν συμφέρει αυτός ο ανταγωνισμός εις τον οποίον ευρισκόμεθα. Και θέλω να επωφεληθώ της ευκαιρίας αυτής της μεγάλης σημασίας εθνικής εορτής και των όσων είπατε, για να σας διαβεβαιώσω ότι προς αυτήν την κατεύθυνσιν θα έχετε όλην την βοήθειαν της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως. Και υπό την έννοιαν αυτήν σημώνω και εγώ το ποτήρι μου υπέρ της ειρήνης και υπέρ της ισχύος του Ελληνικού Έθνους."

22-2-1984

Ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης Ανδρέας Γ. Παπανδρέου εξαγγείλε μέτρα για την αντιμετώπιση κτηνοτροφικών χρεών προς την ΑΤΕ. Σχετικά το υπουργείο Γεωργίας ανακοίνωσε σήμερα Τετάρτη (22-2) τα ακόλουθα:

- A) Η κτηνοτροφία αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς αλλά και πιο ευαίσθητους κλάδους της εθνικής μας οικονομίας, διότι απασχολεί σαν κύριος κλάδος παραγωγής περισσότερες από 120.000 γεωργικές οικογένειες και εξασφαλίζει βασικά προϊόντα διατροφής στα οποία επιβάλλεται να υπάρχει βαθμός αυτάρκειας. Το πρόβλημα της κτηνοτροφίας όπως και κάθε οικονομικό πρόβλημα είναι σύνθετο. Ειδικά για την κτηνοτροφία μια σημαντική παράμετρος του προβλήματος είναι η πιστωτική πολιτική και το συναφές με αυτή πιστωτικό πρόβλημα για την κτηνοτροφία. Στο πιστωτικό πρόβλημα της κτηνοτροφίας διακρίνουμε τους όρους χρηματοδότησης αν είναι ή όχι ευνοϊκοί για την ανάπτυξη του κλάδου και τις καθυστερημένες οφειλές προς την Αγροτική Τράπεζα που όσο υπάρχουν δεν επιτρέπουν την εφαρμογή μιας σωστής πιστωτικής πολιτικής και σε επέκταση δεν επιτρέπουν την εφαρμογή μιας σωστής και ολοκληρωμένης πολιτικής ανάπτυξης της κτηνοτροφίας. Από τα στοιχεία της ΑΤΕ προκύπτει ότι υπάρχει πράγματι πρόβλημα ρευστοποίησης των κτηνοτροφικών δανείων που δυσχεραίνει την ομαλή συνέχιση της πιστοδότησης της κτηνοτροφίας και κατά συνέπεια την ανάπτυξη και αξιοποίηση του παραγωγικού δυναμικού της. Το κύριο αίτιο της κατάστασης στην οποία έχει περιέλθει η κτηνοτροφία είναι η πολιτική που εφαρμόστηκε για πολλά χρόνια τώρα. Οι περιπτωσιακές και χωρίς καμιά μελέτη γενικού χαρακτήρα ρυθμίσεις των δανείων απλώς μετατόπιζαν χρονικά το πρόβλημα. Συγκεκριμένα τρεις ρυθμίσεις μέσα σε διάστημα μικρότερο της δεκαετίας (1975, 1978, 1981) όπως αποδείχτηκε από τα πράγματα όχι μόνο δεν αντιμετώπισαν το πρόβλημα, αλλά το επιδείνωσαν γιατί είχαν χαρακτήρα γενικό και δεν συνοδεύτηκαν παράλληλα και με άλλα αποτελεσματικά μέτρα. Έτσι, δημιουργήθηκε στους κτηνοτρόφους η προσδοκία για συνεχείς μελλοντικές ρυθμίσεις, αμβλύνθηκε επικίνδυνα το αίσθημα της καλής συναλλακτικής τάξης προς την Τράπεζα και το χειρότερο οδηγήθηκαν πολύτιμα κεφάλαια που έπρεπε να επιστραφούν στην ΑΤΕ σε αντιπαραγωγικές επενδύσεις. Το ύψος των ληξιπρόθεσμων οφειλών από κτηνοτροφικά δάνεια που παρέμεινε ανεπίσπρακτο την 31-12-83 υπολογίζεται σε 10-12 δις δρχ. και δυσχεραίνει την ομαλή χρηματοδότηση των κτηνοτροφικών μονάδων. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος που προκύπτει από τα χρέη αυτά είναι αναγκαίο να εφαρμοστεί μια νέα

σωστή και αποτελεσματική ρύθμιση των ληξιπρόθεσμών μέχρι 31-12-83 οφειλών. Στόχος της ρύθμισης θα είναι να ανακουφιστούν οι κτηνοτρόφοι εκείνοι που έχουν βιώσιμες μονάδες, βρίσκονται σε αδυναμία να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους προς την Τράπεζα για να μπορέσουν να συνεχίσουν ομαλά και απρόσκοπτα την παραγωγική τους δραστηριότητα με την επαναδανειοδότησή τους από την ΑΤΕ.

Β) Τα μέτρα διαφοροποιούνται ανάλογα με την προβληματικότητα των κλάδων και ανάλογα με το μέγεθος των μονάδων.

1. Μικρές - οικογενειακής μορφής μονάδες

α) Για τις βοοτροφικές μονάδες και τις μονάδες αυγοπαραγωγής που είναι και οι πιο προβληματικοί κλάδοι της κτηνοτροφίας ρυθμίζονται αυτόματα όλες οι ληξιπρόθεσμες οφειλές εφόσον το ύψος τους την 31-12-83 ήταν μέχρι 3 εκατ. δρχ. Η ρύθμιση προβλέπει εξόφληση των ληξιπρόθεσμών οφειλών σε διάστημα μέχρι 6 χρόνια από τα οποία μέχρι 2 χρόνια θα είναι περίοδος χάριτος στη διάρκεια της οποίας θα πληρώνονται μόνο απλοί τόκοι.

β) Για τις άλλες κτηνοτροφικές μονάδες όπως η προβατοτροφία, η αιγοτροφία, η χοιροτροφία κλπ., που αντιμετωπίζουν λιγότερα προβλήματα ρυθμίζονται αυτόματα όλες οι ληξιπρόθεσμες οφειλές εφόσον το ύψος τους στις 31-12-83 δεν ξεπερνούσε τα 2 εκατ. δρχ. Η ρύθμιση θα είναι μέχρι 4 χρόνια από τα οποία μέχρι 2 θα είναι περίοδος χάριτος στη διάρκεια της οποίας θα πληρώνονται μόνο τόκοι.

2. Μεσαίου μεγέθους και μεγάλες μονάδες

Για τις μεσαίου και μεγάλου μεγέθους μονάδες, δηλαδή για εκείνες που έχουν υψηλότερες ληξιπρόθεσμες οφειλές από 3 και 2 εκατ., η ρύθμιση δεν είναι αυτόματη. Πρέπει να βεβαιωθούμε πριν από κάθε απόφαση για την καταλληλότητα των φορέων τους και την βιωσιμότητά τους. Και αυτό θα γίνει ύστερα από μελέτη που θα καταρτίσει Τριμελής Επιτροπή, από έναν εκπρόσωπο των κτηνοτρόφων που θα ορίσουν οι οργανώσεις τους, έναν του υπουργείου Γεωργίας και έναν της Αγροτικής Τράπεζας. Αυτές οι μονάδες εφόσον κριθούν βιώσιμες και οι φορείς τους κατάλληλοι, θα διευκολύνονται να εξοφλήσουν τις ληξιπρόθεσμες οφειλές που είχαν στις 31-12-83 σε διάστημα μέχρι 10

χρόνια από τα οποία μέχρι 2 χρόνια περίοδος χάριτος.

- Γ) Ενώ μας απασχόλησε το πρόβλημα των μονάδων που έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές δεν ξεχνάμε τους κτηνοτρόφους εκείνους που είναι οι περισσότεροι και που ήταν συνεπείς στις υποχρεώσεις τους. Για όλους αυτούς που υπολογίζονται σε 70.000 οικογένειες περίπου αποφασίσαμε να αυξήσουμε την χρηματοδότηση που δικαιούνται από την ΑΤΕ κατά 25%. Οι συνεπείς κτηνοτρόφοι θα μπορούν εφεξής να χρηματοδοτηθούν με υψηλότερα ποσά. Το μέτρο αυτό της ανταμοιβής των συνεπών κτηνοτρόφων, η μελέτη της καταλληλότητας των φορέων και της βιωσιμότητας μεσαίου μεγέθους και μεγάλων μονάδων με σειρά μέτρων ολοκληρωμένης πολιτικής ανάπτυξης της κτηνοτροφίας που θα ακολουθήσουν, διαφοροποιούν τη ρύθμιση αυτή από όλες τις προηγούμενες.
- Δ) Τέλος, πρέπει να τονιστεί, ότι το όλο πρόβλημα της κτηνοτροφίας βρίσκεται υπό εξέταση. Υπό εξέταση βρίσκεται ιδιαίτερα το καθεστώς χρηματοδότησης της κτηνοτροφίας. Όπως έχουν παρθεί ήδη μια σειρά από αναπτυξιακά μέτρα, όπως εκπόνηση και εφαρμογή προγράμματος κατασκευής σφαγείων, η ενίσχυση μονάδων που κατασκευάζουν ζωοτροφές από νέα υλικά, όπως η πούλπα εσπεριδοειδών, η ενίσχυση των συνεταιρισμών για την διακίνηση και πώληση του κρέατος στον καταναλωτή. Το κράτος έχει προγραμματίσει να δαπανήσει για την κτηνοτροφία το 1984 περισσότερα από 24 δις . επί πλέον των όσων δαπανούνται στα πλαίσια του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων.
-